

Силабус курсу

Комунікативні процеси в педагогічній діяльності

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр
Галузь знань – 011 Освітні, педагогічні науки
Спеціальність – 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма – Початкова освіта
Рік навчання: 1
Семестр: 2
Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП канд. екон.наук, доц.кафедри освітології і педагогіки
Дем'янюк Антоніна Вікторівна

Контактна інформація a.demianiuk@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Вивчення дисципліни «Комунікативні процеси в педагогічній діяльності» обумовлено важливою роллю комунікації у професійній діяльності педагогів. У сучасному освітньому середовищі, де відбуваються швидкі зміни, вміння ефективно взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу стає ключовою навичкою. Метою вивчення дисципліни є формування, розвиток та систематизація знань, умінь та навичок психолого–педагогічної компетентності здобувачів вищої освіти у сфері міжособистісної, ділової, масової та міжкультурної комунікації, розвиток комунікативного потенціалу та потреби особистості у спілкуванні, навичок інтерпретації невербальної поведінки, вмінь ефективного спілкування і слухання, взаємодії в діловому спілкуванні, проектування їх програми культурного зростання та соціалізації, досягнення консенсусу в комунікативних процесах.

Структура курсу

Години (лек. / практи.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Особливості комунікації в педагогічній діяльності	Знати сутність комунікації в педагогічній діяльності та роль інформації в процесі взаємодії. Вміти застосовувати основні моделі процесу комунікації для покращення педагогічної ефективності. Володіти навичками аналізу функцій педагогічної комунікації та значення комунікативності педагога.	Питання, ситуаційні завдання

4 / 1	2. Педагогічне спілкування як важлива складова комунікативних процесів в педагогічній діяльності	Знати основні характеристики та функції педагогічного спілкування, а також стилі педагогічної комунікації. Вміти застосовувати діалогічні методи спілкування для побудови позитивної взаємодії з учасниками освітнього процесу. Володіти методами розвитку культури слухання та подолання комунікативних бар'єрів.	Питання, ситуаційні завдання
4 / 2	3. Сприятливий соціально-психологічний клімат – основа ефективної комунікації у педагогічному колективі	Знати особливості взаємин між членами педагогічного колективу та їх вплив на комунікацію. Вміти застосовувати знання для формування ефективної комунікації в колективі.	Питання, ситуаційні завдання
4 / 1	4. Педагогічні конфлікти, їх види і причини виникнення	Знати сутність, джерела та причини педагогічних конфліктів, а також їх типологію. Вміти аналізувати основні протиріччя та конфлікти в освітньому середовищі. Володіти навичками визначення структури та динаміки розвитку педагогічних конфліктів. Знати моделі конфліктних ситуацій і вміти їх характеризувати для запобігання конфліктам.	Питання, ситуаційні завдання
4 / 1	5. Розв'язання та усунення педагогічних конфліктів	Знати причини виникнення конфліктів у педагогічній взаємодії. Вміти використовувати ефективні стратегії поведінки в конфліктних ситуаціях. Володіти методами розв'язання педагогічних конфліктів і запобігання їх розвитку. Знати, як застосовувати ці методи для створення сприятливого середовища в освітньому процесі.	Питання, ситуаційні завдання
4 / 2	6. Вербальні засоби педагогічної комунікації	Знати основні знакові системи та категорії вербальних засобів комунікації. Вміти ефективно використовувати усне мовлення в педагогічній діяльності. Володіти навичками застосування писемного мовлення у професійній діяльності.	Питання, ситуаційні завдання
4 / 2	7. Культура мови і культура мовлення педагога	Знати ключові характеристики культури мови та мовлення педагога. Вміти застосовувати техніки мовлення для підвищення ефективності комунікації з учасниками освітнього процесу. Володіти знаннями про принципи мовленнєвого етикету. Вони мають знати, як використовувати мовленнєві моделі для побудови взаємодії між учасниками освітнього процесу.	Питання, ситуаційні завдання
4 / 2	8. Невербальні засоби педагогічної комунікації	Знати основи та інструменти невербальної комунікації і їх значення у педагогічній діяльності. Вміти застосовувати міміку, жести та візуальний контакт у процесі взаємодії з учасниками освітнього процесу. Володіти навичками розпізнавання невербальних сигналів у комунікації. Знати, як декодувати невербальну інформацію для поліпшення взаєморозуміння в педагогічному середовищі.	Питання, ситуаційні завдання

4 / 2	9. Комп'ютерні технології в педагогічній комунікації	Знати про використання комп'ютерних комунікацій та дистанційних технологій у навчальному процесі. Вміти інтегрувати комп'ютерні мережі у свою педагогічну діяльність. Володіти навичками етичної комунікації в глобальних інформаційних мережах. Знати валеологічні аспекти використання комп'ютерних технологій для підтримки здоров'я в освітньому середовищі.	Питання, ситуаційні завдання, тести
-------	--	--	-------------------------------------

Літературні джерела

1. Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення : навчально-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 91 с.
2. Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник. Житомир : ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021, 100 с.
3. Гарькавець С. О. Соціальні конфлікти : словник-довідник. Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. 120 с.
4. Коваль Л. М. Психолінгвістика : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти магістерського рівня. Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю.В., 2021. 68 с.
5. Ковальська Н. М., Богадьорова Л. М. Особливості ділового спілкування в освітньому середовищі: психолого-педагогічний аспект. Педагогічний Альманах. 2021. № 46. С. 132–139.
6. Колісник-Гуменюк Ю. Педагогічна творчість – як пошукова діяльність викладача. Молодь і Ринок. 2019. № 8 (175). С. 106–109.
7. Корніяк О. Комунікативні засоби психологічного супроводу професійного самоздійснення викладача. Psycholinguistics in a Modern World. 2020. № 15. С. 132–136.
8. Курова А. Психологія спілкування : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 79 с.
9. Молчанова А.О. Комунікативна компетентність як основа творчої взаємодії суб'єктів закладу професійної (професійно-технічної) освіти: спецкурс/ Київ: ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», 2019. 87 с.
10. Педагогічна комунікація: практикум/укладач О. М. Фенцик. Мукачево: вид-во МДУ, 2019. 162с.
11. Петрова Л., Подліняєва О. Важливі навички сучасного педагога. InterConf. 2021. № 63. С. 57–68.
12. Camarda Annaelle, Mercier Maxence, Burkhardt Jean-Marie. Creativity, Critical Thinking, Communication, and Collaboration: Assessment, Certification, and Promotion of 21st Century Skills for the Future of Work and Education. Journal of Intelligence. 2023. 11(3):54. pp. 1-32.
13. Drucker D. J., Fleischhauer K. Language pedagogy in a pandemic : The shift to online instruction at a German university during the COVID-19 crisis // Journal of Pedagogical Research. 2021. Vol. 5. Issue 1. P. 172–187.
14. Kucherenko, I., Mamchur, L., Mamchur, Y., & Bidyuk, N.. Technological Principles of the Formation of a Pupil's Communicative Competence. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 12(1Sup1). 2020. 126–146.
15. Krogerus M., Tschappeler R. The Communication Book. 2018. 208 p.
16. Murphy, E.. Language design and communicative competence: The minimalist perspective. Glossa: A Journal of General Linguistics. 2020. 5(1), 2. URL: <http://doi.org/10.5334/gjgl.1081>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів, а у разі їх порушення без поважної причини оцінка за завдання може бути знижена. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

• **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання*	Модульний контроль**	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-9)	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання	Теоретичне питання 1 – макс. 25 балів Теоретичне питання 2 – макс. 25 балів Тести (25 тестів) – макс. 50 балів.

* Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений кожного практичного заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

** Модульна контрольна робота проводиться в Moodle і складається з двох частин: тестові завдання (20 тестів, макс. 80 балів) та одне теоретичне питання (макс. 20 балів).

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом